

Recensie Eindregie van Iris Stam

“Kleine Medusa”

gezien op donderdag 23 mei, Grote Zaal Academietheater, Utrecht

door: Nina Aalders

Kleine Medusa bestaat uit drie scènes waarin telkens zwakheid genadeloos wordt afgestraft door een slecht karakter. Vader, moeder en dochter zijn op vakantie in IJmuiden. Moeder heeft haar dochter stevig aangeliend met een halsband, vader heeft last van een midlifecrisis, en dochter Agnes verveelt zich stierlijk. Francis, een meisje dat daar ook op vakantie is, breekt de strakke teugels van de moeder en weet zowel Agnes als haar vader te verleiden met haar naar het strand te gaan. De vader, die valt voor de charmes van het meisje, moet dat direct bekopen met de dood als hij tijdens eb ingegraven wordt in de branding, en er niet voor vloed weer uit wordt gehaald. Twee verveelde sirenen zien in de volgende scène de man happen naar adem, maar geen haar op hun hoofd die er aan denkt de man te helpen. Liever houden ze zich bezig met het verleiden, en dan vermoorden van de strandwacht, Lex. Ten slotte zien we drie broers op zoek naar hun moeder. De hulpvaardige ijscoman biedt hen zijn ijs en zijn ogen aan. Z'n zoektocht levert niets op. Dat is opeens niet vreemd als blijkt dat hun moeder al een jaar weg is. De jongens gijzelen ondertussen de moeder van het eerste tafereel als hun enige kans op overleven. De moeder stemt in, wat uiteindelijk ten koste gaat van haar vrijheid. Met een halsband om haar nek kruipt ze het toneel op. De oudste broer triomfantelijk aan het andere eind van de lijn.

De regie is een heel zorgvuldig gecomponeerde en stijlvaste voorstelling. De fysiek en de taal van de personages zijn heel precies gekozen. De taal en het fysiek zijn zeer door vorm bepaald, waardoor je ook een afstand scheidt tussen de personages en het publiek en je het publiek telkens vervreemdt van de ogenschijnlijk realistische situatie en dialoog. Als publiek zijn we gewend aan psychologisch gemotiveerde personages, en zoeken we naar een reden voor hun handelen. In deze voorstelling komt het kwaad op een 'Pintereske' manier het stuk binnenrollen. Slechtheid zonder verklaring. Doordat je de inhoud van het stuk niet zozeer psychologisch kunt benaderen en het verhaal geen logisch verloop kent, probeer je als publiek al snel in vorm betekenis/ houvast te vinden. Het motief van elk van de drie delen lijkt te zijn dat een personage dat zwakte toont en toegeeflijk is (geleid/verleid/overgehaald) meedogenloos wordt gestraft.

Het is je bijzonder goed gelukt om een stuk te creëren, waarin de psychologie of logica als bindende factor vervaagt en de samenhang van het stuk eerder gevonden kan worden in de vorm. De voorstelling heeft een verontrustend effect op het publiek, doordat het in eerste instantie wel verwachtingspatronen omtrent personage en vertelstructuur volgt, maar die telkens doorbreekt. Nu kan het vermoeden van willekeur ten aanzien van het verloop van het verhaal bestaan bij de toeschouwers, omdat telkens iets gebeurt dat toch niet logisch te verklaren is of door het voorafgaande wordt ondersteund. Echter, doordat je in vorm zo consequent bent geweest wordt dat vermoeden weerlegd. Kleine Medusa is een verrassende en heel geconcentreerde compositie van scènes, uitstekend geschreven en op scène gezet.